

worden bedreigd, nog meer in gevaar komen. Vandaar dat de geesten „rijp” moeten worden gemaakt, vandaar de openlijke of bedekte ophitsing om er nu eindelijk eens op te slaan teneinde die arme Indonesische bevolking van die „Japanse” terroristen te bevrijden. De vraag blijft echter open, of het Amerikaanse kapitalisme dit „er op los slaan” zo maar zonder meer goed zou keuren, daar een dergelijk optreden bezwaarlijk aan zijn belangen

ten goede zou komen. Waarmee wij maar willen zeggen, dat we met belangstelling tegemoet zien wat uit deze warwinkel uiteindelijk te voorschijn zal komen. Het meest voor de hand liggend, door kapitalistische bril gezien, is een compromis tussen Indonesisch-Amerikaans-Nederlands kapitaal, waarbij het Indonesische proletariaat in de positie zou komen te verkeren van verscherpte uittuiting door een driemanschap.

Gemilitariseerde jeugd

Wij ontvingen een brief naar aanleiding van ons artikel „Loden Soldaatjes”. De schrijver van die brief is een oud-padvinder, die „toevallig” Spartacus van 6 Juli eens doorkeek. Hij is verontwaardigd, dat wij de padvinderij als vooropleiding voor het leger beschouwen, omdat ze allen in dezelfde uniformen gekleed zijn, commando's opvolgen en keurig marcheren. Volgens hem lopen ze in de A.J.C. ook allemaal eender gekleed en marcheren ze daar ook keurig. En... orde moet er nu eenmaal zijn, en die kan er niet zijn zonder commando's. Bij de padvinderij althans niet volgens schr. Daar zou het een hopeloze bende zijn als er geen commando's opgevolgd worden.

Laten we den briefschrijver meteen maar even zeggen, dat in geen enkele vrije jeugdorganisatie commando's gegeven worden, en dat het er heus geen hopeloze bende is. De mensen dragen daar zelf de verantwoordelijkheid voor de goede gang van zaken, ieder lid persoonlijk. Als de leden van een gemeenschap (of het nu jonge of oude mensen zijn doet eigenlijk niets ter zake), zelf en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen, dan zijn commando's overbodig. Natuurlijk zijn er dan wel personen, die zich wanordelijk gedragen, maar die worden heus wel door hun kameraden op de vingers getikt.

Het op maat van trekkersliedjes marcheren van welke jeugdgroep ook is heel iets anders dan het marcheren, zoals we dat enige weken geleden op een zonnige Zaterdagmiddag van de padvinders zagen. Men behoeft jonge mensen helemaal niet geweertjes in hun handen te stoppen om ze klaar te maken voor het leger. Men kan ze zelfs wel aardige en nuttige spelletjes leren zoals, touwknopen, kompas lezen, spoor zoeken, vlaggetekens geven en wat dies meer zij. En toch worden van diezelfde mensen goede soldaten gekweekt. Dat marcheren is niet zo onschuldig als men wel denkt.

We hebben ze gezien... één been, één gezicht, één arm, duizenden jongens. Gespannen luisteren naar commando's, ze onvoorwaardelijk opvolgen. Niet denken, dat doet de commandant wel voor je, alleen maar doen, alleen maar datgene doen wat gecommandeerd wordt. Dit marcheren was geen losweg vrolijk lopen op de maat

van een vrolijk deuntje, dat was drill, dat verschilde niets van de marsen van een legerafdeling. Het is ook niet puur toeval, dat er bij de padvinderij rangen zijn, en titels zoals majoor, kolonel, commandant, vaandrig etc. allemaal dezelfde titels als in een leger.

Drill Wat betekent dat? Dat betekent het kweken van machinemensen. Men is slechts het radertje van een grote machine, die machine zet zich in beweging of staat stil, al naar gelang de commando's van bovenaf. Een machine denkt niet. Een legerafdeling ook niet. Indien zij het toch doet is zij „ziek” en moet majoor Sutherland er bij te pas komen. Als er gecommandeerd wordt „schiet”, dan schiet ze, zonder erbij na te denken op wie ze schiet. Deze geestesgesteldheid wordt gekweekt in een jeugdorganisatie, zoals de padvinderij, die de jonge mensen leert marcheren en commando's opvolgen. Dat de schrijver van de brief er zelf ook al een klap van te pakken heeft, blijkt uit het feit, dat hij zich geen ordelijke organisatie kan voorstellen zonder commanderende superieuren. Behelst de eed van trouw aan Koninkrijk en Vaderland, die iedere padvinder moet afleggen dan in werkelijkheid niet de verplichting om onvoorwaardelijk onder de wapenen te gaan, wanneer „het vaderland roept”?

Nee, met „aardige en nuttige bezigheden” kan men deze geest niet camoufleren. Trouwens, dat de padvinderij een semi-militaire organisatie is, is toch algemeen bekend. Tijdens de eerste wereldoorlog zijn de padvinders al actief ingeschakeld bij het militaire apparaat, o.a. in Engeland en ook in Nederland bij de kustpatrouille. Verder verrichten ze allerlei orde-diensten.

Een verschijnsel van ernstige aard, ernstig juist voor de arbeidersjeugd, die veelal niet in padvindingsorganisaties is georganiseerd, is het feit, dat men de drang om van de jeugdorganisaties een militairistische instelling te maken, algemeen waarneemt. De Nederlandse regering heeft haar mensen naar Engeland gezonden om daar een kijkje te nemen in de Army Cadet School, die weliswaar beweert geen semi-militaire organisatie te zijn, en

vertelt, dat ze met mil. zaken maar heel weinig te maken heeft. Ze heeft alleen maar een tankje en een paar machinegeweren geleend van het dep. van mil. zaken, om de jongens daar eens mee te laten kennis maken. Ze beoogt slechts „flinke mannen” te kweken!

Verder moeten we op dat gebied de „Nederlandse Jeugd Gemeenschap” niet onderschatten. Het embleem, de oranje cirkel is niet zonder betekenis. De beginselverklaring bevat zinsneden als: Trouw aan vaderland en vorstenhuis. Hier is van regeringswege een poging gedaan, de jeugd onder één leiding te brengen in het vaderland, d. i. kapitalistisch belang. De padvindingsorganisatie gaf hierin het goede voorbeeld. Het is de regering niet erg gelukt om de arbeidersjeugd onder haar controle te brengen. Maar, weest op uw hoede!

WAT ONS OPVIEL.

Generaal Spoor, commandant der Nederlands-Indische strijdkrachten over „onze strijd”. „Onze strijd is niet gericht tegen den waarachtigen nationalist, die niet op de barricade staat en moord en doodslag pleegt, doch nationalist wenst te zijn in een wereld, waar orde en rust heerschen.”

NAT. ROTT. CRT. 29 Juni '46
Mogen we toch alsjeblieft meespelen? Ons land eist een „forser en vooruitstrevender koers, die alleen door een regering met communisten gegeven kan worden.” (Persoverzicht betreffende de reactie van „De Waarheid” op de kabinetsvorming in de NAT. ROTT. CRT. 3 Juli '46)

Het eeuwige spook. „De Belgische Minister van Arbeid heeft verklaard, dat de stakingen, waardoor de metaalindustrie getroffen wordt, uitgelokt schijnen te zijn door de Trotskisten.”

NAT. ROTT. CRT. 25 Mei '46
Uit het debat in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden over de versterking van een militairen-lening aan Engeland: „Waar het om gaat”, zo heeft een vooraanstaand afgevaardigde gezegd, „is of de lening Groot-Brittannië zal versterken als een grensbuitenpost tegen het communisme.”

NAT. ROTT. CRT. 9 Juli '46
Commentaar overbodig. „De tuberculosedridders te Berlijn, 64.000 in getal, zullen aanvullende rantsoenen krijgen.”

NAT. ROTT. CRT. 10 Juli '46

Sjahri's ontvoering

„De Rotterdammer” van 8 Juli meldt naar aanleiding van een bericht in het Engelse blad „The Observer”: „Naar verluidt, is de ontvoering van Sjahri op 27 Juni niet het gevolg is geweest van terroristische activiteiten, maar op touw gezet door „president” Soekarno, die zich daarmede de gelegenheid wilde verschaffen de volledige macht tegen de Nederlanders in eigen hand te nemen.”

„De Waarheid” van 6 Juli meldt naar aanleiding van een verklaring van den minister van Voorlichting Natsir voor radio-Djakarta: „Vijfde kolonne aan het werk”. Men blijkt te maken te hebben met een poging tot een staatsgreep door een ultra-radicalen Vijfde Colonne, onder aanvoering van den Trotskist Tan Malakka. Verder worden Soebardjo, Mohamed Yamin, Soekarno en anderen met name genoemd.

Commentaar lijkt ons feitelijk overbodig. Het is een staaltje van de wijze, waarop wij worden „voorgeleerd”. Hoogstens zou de vraag kunnen worden gesteld „Wie is de leugenaar?”

27 Juli 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 30

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voorl. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

Adres administratie: Torengrachtstraat 811
Postgite 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

STRIJD OM DUITSLAND

Honger, ellende, machteloosheid: Dit is de conclusie, welke wij moeten trekken uit de spaarzame berichten, welke ons ten aanzien van de toestand waarin de Duitse arbeidersklasse zich bevindt, bereiken. De dagbladen bevatten soms enige gegevens over de erbarmelijk lage levensmiddelen rantsoenen en de treurige woningtoestanden.

De „Grote Vier” hebben dan ook op de Parijse ministerconferentie een begin gemaakt met de behandeling van het „probleem Duitsland”.

Maar — niet de verzachting van het leed, het stillen van de honger en het scheppen van woongelegenheid voor de door hen van het Nazi-juk „bevrijde” bevolking staat op hun program. Zij zullen, na een eerste mislukking, de besprekingen waarschijnlijk in November hervatten. Het onderwerp is: De toekomstige positie van Duitsland als voormalige staatkundige en economische eenheid. Want nooit meer mag er in Midden-Europa een bedreiging voor de wereldvrede ontstaan. Nooit meer mag de Duitse heersende klasse naar handen uitstreken naar wat „eerlijk” door haar vijanden in deze oorlog is gewonnen.

Veel mensen, kort geleden nog slachtoffer van de nazi-heerschappij, menen, beïnvloed door een op het sentiment gerichte nationalistische propaganda, in de Duitse en met name de „Pruisische geest” de bron te moeten zien van alle ellende. Hoezeer zij zich vergissen, toont de ontwikkeling in het afgelopen jaar. De „Duitse geest” d.w.z. het Duitse nationalisme, is natuurlijk vernietigd, doch de wereld ziet zich door nog grotere gevaren bedreigd.

Aan een toekomstige leidende rol van de Duitse bourgeoisie in de wereldpolitiek valt niet meer te denken. Daartoe ontbreken de voorwaarden: Grondstoffen en mensen. Want Duitsland bezit praktisch geen petroleum, te weinig ijzer en koper en niet voldoende voedsel, terwijl tegenover landen als Rusland met zijn 200 miljoen en de Verenigde Staten met zijn 140 miljoen mensen de ± 80 miljoen

Duitsers (met inbegrip van de Oostenrijkers) een te gering mensenreservoir vormen. De nazi's hebben dit reeds in de afgelopen oorlog ingezien; Hus basis was te klein; zij trachtten van gans Europa een economische en ideologische eenheid te maken.

Thans is de kans op wereldheerschappij voor de Europese bourgeoisie zowel voor de Duitse als voor de Franse en ook voor de Engelse, volkomen verkeken. Niet Berlijn, Parijs en Londen zijn de hoofdsteden, waar het zenuwstelsel der kapitalistische wereld thans haar knooppunten vindt. De zwaartepunten zijn verplaatst naar Washington en Moskou.

West en Midden-Europa is „tussengebed” geworden. Beide machtscomplexen, het Russische en het Amerikaanse, pogen zich ook daar gunstige uitgangsstellingen voor de door beide voorbereide grote botsing te verschaffen. En beiden beroepen zich daarbij op hun streven, Duitsland tot een democratisch land te maken. Hun schone leuzen kunnen ons echter niet hun ware bedoelingen verbergen. Zij trachten beiden geheel Duitsland tot een vazalstaat te maken, doch houden rekening met de mogelijkheid slechts met een deel van de buit genoeg te moeten nemen.

Nog kort geleden scheen Rusland slechts de verdeling in invloedssferen (bezettingszones) blijvend te willen handhaven. Thans heeft Molotov ter conferentie te Parijs verklaard, de Duitse eenheid na te streven.

In het kort willen wij nagaan welke belangen bij de diverse mogendheden overwegen. Amerika zocht overal ter wereld

beleggingsgebied voor zijn overvloedig kapitaal. Tevens wil het zijn reeds verworven bezit verdedigen. We weten, dat vele belangrijke Duitse ondernemingen voor een groot deel door Amerikaners gefinancierd zijn. De hieruit te behalen winsten willen de Verenigde Staten zich niet laten ontnemen.

De Engelse politiek vertoont in grote lijnen dezelfde kenmerken. De enorme schuldenlast moet worden gedelgd door een zo groot mogelijke export. Duitsland was voor de oorlog de belangrijkste afnemer der Britse industrieproducten en moet dit thans weer worden.

Uiteraard trachten de beide Westerse mogendheden de grenzen van hun machtsgebied ook hier zo ver mogelijk naar het Oosten te verschuiven, om Rusland van de Atlantische Oceaan verwijderd te houden. Rusland voorlopig doel schijnt nog steeds te zijn Duitsland tot een volkomen agrarisch gebied te maken. Het tracht, om zijn economische en strategische positie te versterken, de in Midden- en West-Duitsland heersende chaos te vergroten, terwijl de „eigen” bezettingszone geheel in het economische systeem van het Russische blok wordt ingeschakeld. We zien daar dezelfde verschijnselen als b.v. in Hongarije: Vergaande desindustrialisatie en onteigening van het grootgrondbezit.

Frankrijk, dat als tweede-rangsmogendheid uit de oorlog is gekomen, kan geen zelfstandige wereldpolitiek meer voeren. Nochtans stelt het eisen, gericht op de verkrijging van het Saargebied, hegemonie in het Rijnland en internationalisatie van het Ruhrgebied, waarbij het speculeert op de tegenstelling tussen de grote mogendheden. Het onverwachte pleidooi van Molotov voor de Duitse eenheid heeft hen, althans voorlopig van Russische steun beroofd.

De hierboven geschetste doelstellingen der machtige imperialistische staten weerspiegelen zich in de binnenlandse politiek. Vooral in de Russische zone wordt de stelselmatig doorgevoerde verpaupering der arbeidersklasse gemotiveerd met haar „schuld aan de oorlog”. In de Westelijke zones blijven de nazi's in het bestuursapparaat en het bedrijfsleven commando-stellingen bezet houden, „opdat de chaos worde voorkomen”.

UIT DE INHOUD:

Gebonden en losgeslagen
Opvoeding en Onderwijs in
Rusland
De nieuwe strijdmethoden en
het communisme

Opvoeding en Onderwijs in Rusland

Na de revolutie van 1917 had in Rusland een grote hervorming op het gebied van onderwijs en opvoeding plaats. De grote massa der bevolking kon niet lezen en schrijven en zo zien we, hoe allereerst een groot-scheepse actie ontstond om in spoedcursussen deze kundigheden tot „gemeenschappelijk bezit“ van de bevolking te maken. Daarnaast verzeiden dan overal scholen, waar zoveel mogelijk van de nieuwste inzichten op onderwijsgebied gebruik werd gemaakt. De Russische school was tegelijk een EENHEIDSSCHOOL. De leergang strekte zich uit van het voorbereidend onderwijs af tot en met de universiteit. Het onderwijs was geheel gratis, terwijl de leerlingen van de middelbare scholen en universiteiten bovendien nog een trelage voor levensonderhoud kregen. In de eenheidschool kwam tot uitdrukking, dat de ontwikkeling van de jonge mensen niet gebonden was aan klasse-voorrechten, dus niet afhankelijk was van de welstand van de ouders, maar alleen bepaald werd door de capaciteiten van de jonge mensen.

Natuurlijk betekende dit niet, dat iedereen het tot de universiteit bracht. Want gedurende de leergang had een voortdurende schifting plaats naar speciale vakopleidingen of naar het bedrijfsleven. Zo was in ieder geval de opzet en in deze zin werd ook door de Volkscommissarissen voor Opvoeding gewerkt. Zelfs in de grondwet van 1936 werd nog gezegd:

„Burgers van de Sowjet-Unie hebben recht op onderwijs. Dit recht wordt verzekerd door algemeen verplicht lager onderwijs; DOOR KOSTELOOS ONDERWIJS, WAARONDER OOK HET HOGER ONDERWIJS BEGRIJPT IS; door het stelsel van staatsbeurzen voor de overgrote meerderheid van de studerende aan de universiteiten en colleges; door in de landstaal gegeven onderwijs in scholen, door organisatie van onderwijs in de bedrijven, staatsboerderijen, machine-

Strijd om Duitsland

De Russen stimuleren de fusie tussen sociaal-democraten en Stalinisten, de Engelsen en Amerikanen werken deze tegen. Het is duidelijk, dat beide partijen volkomen ondergeschikt zijn aan hun meesters in Moskou, Washington en Londen. Van een zelfstandige activiteit der Duitse arbeidersklasse vernemen wij uiterst weinig. In Hamburg hebben demonstraties plaats gevonden tegen het vorderen van woonruimten ten bate van de Britse bezettingsautoriteiten. Zo nu en dan horen we iets over „opstootjes“ in verband met de voedselnood. Maar van grote klassebewegingen is geen sprake. Ook het Duitse proletariaat zal zich in de harde praktijk van de strijd tegen de uitbuitersmacht van de illusie moeten bevrijden, dat zij de redding uit de nood van anderen, d.w.z. van partijen, vakbonden of vreemde staten kan verwachten.

en tractorenstations voor de vrije technische en agrarische ontwikkeling van de werkende bevolking“.

Nu moet men aan grondwetten natuurlijk niet al te veel waarde hechten. Want het komt er niet zo zeer op aan, wat wel allemaal op het geduldige papier staat, doch veel meer, hoe de werkelijkheid er uit ziet. En deze was in 1936 zeker anders, dan men uit de grondwet zou mogen afleiden. Want reeds in 1928 deed zich het merkwaardige verschijnsel voor, dat van de 20.865 studenten aan de universiteiten van het eigenlijke Rusland reeds 32% tot de zoons en de dochters van de mensen uit „het apparaat“ behoorden. En in 1935 berichtte de sowjetpers als bewijs voor de groeiende welstand van de Russische bevolking, dat meer dan 50% van de studenten aan middelbare scholen en universiteiten geheel door de ouders werden onderhouden, zodat staatsinstellingen hier niet behoefden bij te springen.

De „fundamentele rechten van de Sowjetburgers“ ten opzichte van het onderwijs werden echter met één slag vernietigd door de wet op het onderwijs van 3 Oct. 1940. Bij deze wet werd het kosteloze onderwijs voor de laatste drie jaren der middelbare scholen en voor alle universiteiten en colleges afgeschaft. En daarbij deed men maar meteen groot-op, door hoge schoolgelden te heffen. Voor de middelbare scholen werd het vastgesteld op 150 tot 200 Roebel; voor universiteiten op 300 tot 500 Roebel; voor kunstacademies en muziescholen 500 Roebel per leerling en per jaar. De wet motiveert deze maatregel met „het groeiende welstandspil van de arbeiders en de vermeerderde staatsuitgaven“. Maar in werkelijkheid was daarmee het middelbaar en hoger onderwijs tot een klasse-voorrecht van de nieuwe heersende klasse geworden. De zoons en dochters van de hogere staatsambtenaren, de partij- en vakverenigingsfunctionarissen, de bedrijfsleiders en zij allen, die zich door hun dikke salarissen ten koste van de bevolking verrijken, volgen door hun meerdere studie hun papa's in hun functie op. Zo vult de nieuwe heersende klasse zich zelf weer aan. Het is de duidelijkste uitdrukking van het feit, dat de nieuwe bureaucratie zich als nieuwe heersende klasse heeft gevestigd.

De nieuwe onderwijswet had voor de nieuwe heersende klasse de bedoeling, om „klasse-vreemde elementen“ uit haar rijen te verwijderen. In de wet was bepaald, dat de regeling terstond van kracht was en dat de schoolgelden binnen 4 weken gestort moesten zijn. Wie niet betaalde werd van de scholen verwijderd. Met het gevolg, dat 600.000 studerende van middelbare scholen en universiteiten de scholen moesten verlaten. („Politics“, April 1944). De „klasse-zuivering“ had zich voltrokken. Het is echter de vraag, of deze klasse-

zuivering“ vooropgezet doel was. Waarschijnlijk is dat niet het geval, maar was het veel meer een gevolg van een andere maatregel. Want de zaak was deze, dat de oorlog grote groepen arbeiders uit de industrie wegzoog en dat de fabrieken dus van nieuwe arbeidskrachten moesten worden voorzien. De directe, praktische arbeid was toen van groter betekenis dan theorie of cultuur. Vandaar, dat het presidium van de Opperste Sowjet op 2 October '40 (dat is één dag voor de opheffing van het kosteloos onderwijs) een WET OP DE FORMING VAN ARBEIDSRERVE'S uitvaardigde. De wet voorzorg in het vormen van arbeidsafdelingen van jeugdige personen van 14 tot 17 jaar „met het doel, staats-arbeidsreserves voor de industrie op te richten“. Tevens staat in deze wet, dat het „noodzakelijk is, jaarlijks 800.000 tot 1.000.000 personen door middel van de staats-arbeidsreserves aan de industrie toe te voeren, door de stedelijke en landelijke jeugd voor bepaalde industriële beroepen op te leiden“.

Waar moest deze nieuwe arbeidsreserve vandaan komen? In hoofdzaak uit de studerende jeugd. En nu had men natuurlijk wel een bepaling kunnen maken, dat iedere middelbare school een vast percentage van leerlingen gedurende de oorlog moest afstaan, maar dan zouden ook de kinderen van „apparaat-mensen“ er onder vallen en in de fabrieken als arbeiders of arbeidster moeten werken. Daar voelden ze klaarblijkelijk niets voor en het klasse-instinct van de nieuwe heersende klasse wees hier de voor haar juiste weg, alleen wie de hoge schoolgelden betalen kon, mocht blijven. Zo sneed het mes aan twee kanten: de industrie kreeg haar arbeiders en arbeidsters en degenen uit de arbeidersklasse, die door beter onderwijs in de klasse der bevoorrechten omhoog wensten te komen, werden in de eigenlijke arbeidersklasse teruggeworpen. Zo heeft de nieuwe onderwijswet de klassetegenstellingen in Rusland ten zeerste verscherpt. Middelbaar en hoger onderwijs en een vernisje van „cultuur“ zijn nagevoeg tot een monopolie van de nieuwe heersende klasse gemaakt. Zoals dat in alle kapitalistische landen het geval is.

Van nog grotere betekenis zijn echter de veranderingen, die zich op het gebied van de opvoeding voltrokken. We wezen er reeds op, dat aanvankelijk de nieuwste inzichten op opvoedkundig gebied in Rusland een praktische toepassing vonden. Bij deze nieuwere inzichten staat de opvoeding tot persoonlijkheid en eigen verantwoordelijkheid in het middelpunt. De eigen verantwoordelijkheid sluit het breken met de kadaver-discipline omdat ruimte gegeven moet worden aan eigen initiatief en aan het aanvaarden van de consequenties van zelf gekozen handelen. Tot de beginselen van geestelijke hygiëne behoort tegenwoordig ook het vrijwel algemeen aanvaarde beginsel van de gemeenschappelijke scholen voor jongens en meisjes. Afzonderlijke scholen voor jongens en meisjes wordt tegen-

De nieuwe Strijdmethoden

en het Communisme

Enige dagen geleden kregen we een oude brochure in handen. Die was geschreven aan het einde van de vorige eeuw. De schrijver schildert allereerst de toestand waarin de arbeidersklasse verkeerde en gaat er daarna toe over te onderzoeken, waar deze slechte toestand uit voortkwam. Er wordt uiteengezet, hoe de arbeidersklasse werd uitgebuit, hoe de private ondernemers zich de winst toeëigenden, daarvan voor een deel de fabrieken uithielden en van de rest zich een goed bestaan verzekerden. Daarna wordt in de brochure het socialisme aan de orde gesteld. De productie-middelen moeten, zo betoogt de schrijver, aan de gemeenschap worden gebracht. In het verdere betoog zet hij uiteen, dat de arbeiders de politieke macht moeten veroveren door middel van het algemeen kiesrecht. Voorwaarde voor de verwezenlijking van het socialisme was dus allereerst de verovering van het algemeen kiesrecht.

Bij het lezen van het boekje dachten we aan verschillende dingen. De socialist die in die tijd de arbeiders in de strijd voor gingen, behoorden zeker niet tot de slechtsten, ondanks het feit, dat wij nu weten, dat de theorieën, die zij zich over het socialisme hadden gevormd, fout waren, indien deze worden afgemeten naar de economische en politieke behoeften van de arbeiders uit de huidige tijd. Over de theoretische grondslagen van dit oude socialisme willen we nu echter niet schrijven. Dit kan nog in volgende artikelen aan de orde worden gesteld. Wat hier opgemerkt dient te worden is dat „het socialisme“ niet is 'n vaststaande theorie, volgens welke de arbeidersmassa's zich hebben te bewegen. De geschiedenis van de arbeidersbeweging heeft juist het tegendeel laten zien en het komt tot uitdrukking in de verschillende theorieën over de ontwikkeling in de maatschappij en over vorm en inhoud van de klassenstrijd. De theorie, die in de arbeidersbeweging ontstaat, wordt voortdurend gewijzigd, al naar mate de levensvoorwaarden van de arbeidersklasse dit noodzakelijk maken. Deze veranderingen in de theorie voltrokken zich niet geruisloos, integendeel ze gaan meestal gepaard met scheuringen in de arbeidersbewegingen. Soms lopen de meningen uiteen over tactische verschillen. Dan lijkt het de politieke partijen, die zich hebben afgescheiden, alsof alleen

woordig bij ons als iets heel achterlijks beschouwd, iets wat vloekt met alle beginselen van vrije geestelijke vorming. En het spreekt dus vanzelf, dat de gemengde scholen aanvankelijk ook in het Rusland van 1917 werden doorgevoerd. In de laatste jaren wordt in Rusland echter een ijverige propaganda gemaakt voor het gezin in de oude betekenis van het woord. De vrouw hoort in de eerste plaats moeder te zijn en ze krijgt ridderorden en eervolle vermelding in de kranten, wanneer ze meer dan 5 kinderen geboort heeft. Heeft ze meer dan 10 kinderen, dan krijgt ze de „Orde van Moederheldin der Sowjet-Unie“. De vrouw behoort in het huishouden; de man moet de „broodwinner“ zijn. In de herfst van '43 is in verband daarmee een nieuwe wet afgekondigd, die de gemengde scholen opheft en de scholen omvormt in afzonderlijke scholen voor jongens en meisjes. Want beiden kunnen niet dezelfde opvoeding hebben in verband met hun verschillende maatschappelijke taak. De

maar meer „revolutionair“ moet worden opgetreden. De oppositionele groepen weten in de beginne vaak niet meer te doen, dan de politiek van de „moederpartij“ aan de kaak te stellen. Doordat een principieel verschil nog niet aan de oppervlakte is gekomen, loopt de bestrijding uit op een aanval op personen. Het lijkt dan alsof de vernieuwing van de theorie en van de praktijk, slechts een kwestie is van de juiste man op de juiste plaats. Toch blijft meestal na enige tijd, dat onder de tactische verschillen, tegenstellingen van meer principiële aard verborgen liggen. Dit komt naar voren, als de ontwikkeling van de maatschappij zich duidelijk in een bepaalde richting gaat bewegen en dit niet alleen de afgescheiden groep maar ook de massa duidelijk wordt. Op zo'n moment wordt dan vaak gezegd, dat de nieuw geformuleerde theorie, door de massa wordt aanvaard, dat de theorie de massa's heeft „gegrepen“. Dit laatste willen we voor heden niet uitwerken maar aan een latere beschouwing onderwerpen. Thans staat meer in het middelpunt de situatie van vandaag.

Zoals bekend, het is in deze kolommen meerdere malen uiteengezet, propageert Spartacus, het zelfhandelen der arbeiders. Deze theorie van het zelfhandelen heeft betrekking niet alleen op de strijd die vandaag wordt gevoerd, maar ook op het leiden en beheren van de toekomstige maatschappij. Dit laatste stelt voorop, dat de arbeidersklasse zich van de huidige leidersdemocratie heeft losgemaakt en zich haar eigen taak bewust is geworden. Ten einde deze kwestie nader te belichten, zullen we iets dieper ingaan op de ontwikkeling van de hedendaagse klassenstrijd. We zien, dat vele bewegingen zich voltrokken buiten de officieel erkende vakverenigingen om. De strijd, die door de arbeiders wordt gevoerd, wordt echter door hen in vele gevallen nog niet gezien, als een nieuwe strijdwijze. Deze opvatting groeit pas nadat vele malen is gestreden en vooral wanneer de strijd verloopt in de onderhandelingsacties van de vakverenigingen, waarbij de arbeiders op den duur altijd aan het kortste eind trekken. In dergelijke z.g.n. „wilde“, dat zijn, niet door de vakverenigingen georganiseerde bewegingen kan de taak van groepen als Spartacus o.a. zijn, te wijzen op het principieel karakter van de strijd, die wordt

jongens moeten militair getraind worden, de opvoeding der meisjes moet gaan in de richting van de huishoudelijke deugden, van persoonlijke hygiëne en kindersorg. In verband met de militaire opvoeding hebben de leerlingen van de hogere leerjaren der middelbare scholen allen een lijst met 20 aanwijzingen gekregen, waarvan één luidt:

„Gehoorzaam onvoorwaardelijk de orders van het hoofd der school of den onderwijzer. Zit recht gedurende de les. Sta op bij het binnentreden van den onderwijzer of den directeur van de school, of wanneer deze de klas verlaten. Sta recht op als je den onderwijzer antwoordt.“ (Uit „Uchitelskaya Gazeta“ officiële publicatie van het Sowjet Departement voor Opvoeding. Afgedrukt door de „American Teacher“, Jan. 1944).

In welk land was het ook weer, waar we met dergelijke drill al eerder kennis maak-

gevoerd. Het onder leiding vechten van de arbeidersklasse is niet zoals door velen wordt gemeend, slechts een andere tactiek, die beter is, omdat de arbeiders dan niet bedrogen worden door vakverenigingen e.d. Zeker is dit ook een motief dat in de propaganda een rol speelt. Maar op de achtergrond staat ten alle tijde het principieel andere karakter, volgens welke het communisme zich ontwikkelt en verwezenlijkt.

Dit is ook de reden, waarom zo vaak in onze vroegere propaganda dit karakter, dus het zelforganiseren en zelf leiden van de strijd, op de voorgrond heeft gestaan. Want waar het bij de doorvoering van de nieuwe maatschappij om gaat is, dat dit gebeuren moet door mensen en niet door „de verandering van de materiële omstandigheden“. Teveel is vergeten, dat de mensen zelf de „materiële“ omstandigheden maken, dat zij de levende individuen zijn, die alles veranderen, die bepalen, hoe de dode middelen worden gehanteerd en in dienst worden gesteld. Dit alles is ook de reden, dat in de propaganda van Spartacus — het is hierboven al reeds aangeduid — niet zo zeer op de voorgrond staat, hoe de arbeiders door nieuwe plannen het kapitalisme kunnen veranderen, maar meer hoe zij zichzelf als strijdende mensen moeten veranderen. Dit nu is echter alleen mogelijk, aan de hand van de praktische toestanden in het bedrijfsleven. Daarom gaan we ook na — volgens velen te weinig en misschien niet ten onrechte — hoe de arbeiders voortdurend in beweging kunnen komen. Bij conflicten geven wij raad, die vooral hierop meer komt een beweging uit haar isolement te bevrijden door de andere arbeiders in de actie te betrekken, uit de arbeiders zelf gekozen organen te vormen, die doel, tactiek en middelen van de strijd bepalen, bij Spartacus komt het vooral aan op de actie der massa's, want alleen als een massa in beweging is, wordt zij gedwongen daden te doen. Daarin blijkt de praktische betekenis van het nieuwe en ontsnakt het oude zich als één de arbeiders vijandige macht.

Wij trappen een open deur in — en soms is het wel eens nodig dit te doen — door te beweren, dat de verschillende functies die vroeger de particuliere ondernemers toevielen, in vele opzichten aan een verandering onderhevig zijn. Meer en meer blijkt, dat productie, verdeling en verbruik functies worden van algemene organen, die richtlijnen geven volgens welke de private ondernemers zich hebben te gedragen. Dat dit proces van verandering, al afgesloten zou zijn, zouden wij niet naarne willen beweren. Er liggen op dit terrein nog allerlei mogelijkheden braak, die wij van te voren niet kunnen overzien en zeker niet in bijzonderheden. Mogelijk is slechts, dat tendens aan te geven waarin de maatschappij zich ontwikkelt. En dit als uitgangspunt nemend, kunnen allerlei conclusies worden getrokken, waaruit op zeker moment een theorie valt af te leiden.

Ondanks de veranderingen die zich echter voltrokken, kan wel met zekerheid worden gezegd, dat de productie op de grondslag der toonaarde niet afsterft, maar zich juist in razend tempo ontwikkelt. De conflicten tussen de wereldmachten vereisen steeds meer, dat de uitbuiting groter wordt en op die grondslag komen de massa's tegen de algemene organen in verzet. In die strijd, waarin de inzet is, alles of niets, d.w.z. wel of niet de totale heerschappij van het maatschappelijk leven worden de denkbeelden van de massa's veranderd. Steeds meer blijkt, dat tegen deze organen alleen de gehele arbeidersmassa in nauw verbonden — dat is georganiseerde — eenheid in verzet kan komen.

Op deze grondslag komen nieuwe praktische problemen naar voren, die stuk voor stuk — heel vaak tegelijk — moeten worden opgelost en dit alles in de strijd. Waar wij in deze tijd mee te maken hebben, is niet alleen het nagaan van de aard der conflicten tussen de wereldmachten, hun drang naar voortdurende expansie en de mateloze uitbuiting waaronder de massa's gebukt gaan, maar voor alles, de vormen, inhoud en richting, waarin het verzet zich beweegt en zal bewegen.

Werft abonne's voor Spartacus

GEBONDENEN

EN

Losgeslagenen

Hoe staat het met Indië zelf?

„Indonesië zelf?“ „Hoe kan“, zal direct door hem die enig besef heeft van „het kruisen van de imperialistische belangen in en om dat deel der aarde, worden geantwoord, „hoe kan in Spartacus een zo danig onderwerp worden aangesneden?“ En inderdaad, juist wij hebben immers van de aanvang af, bij het probleem Indonesië—Nederland direct na de ineenstorting van het Japans-militaire bewind en het uitroepen van de „Vrije Republiek Indonesia“, het feit op de voorgrond geplaatst, dat in het moderne kapitalisme van een werkelijk zelfstandig Indonesië geen sprake kan zijn.

Wij constateerden zelfs het omgekeerde, dat allerlei vroeger betrekkelijk onafhankelijke landen, waaronder ook Nederland in posities van volslagen economische afhankelijkheid kwamen te verkeren.

Toen wij om die redenen ons niet wilden solidariseren met de Soekarno's, de Sjahrir's en de Hatta's, omdat het ons duidelijk was, dat zij de gebondenen zouden worden aan het internationale kapitaal, toen wij daaruit de conclusies trokken, dat de Indonesische massa een eigen strijd moest strijden en steeds meer zal gaan strijden, tegen elke kapitalistische uitbuiting, toen wij de conclusie trokken, dat het verzet van de volksmassa's geen bevrediging kon vinden in een „Indonesië“, „los van Holland“, toen werden wij o.m. door de Trotskisten gehoord als linkse frasseurs, die de strijdenden een spaak in het wiel staken.

Hoe snel gaat de ontwikkeling. Enkele maanden later wordt het duidelijk, dat de nieuwe Indonesische machthebbers in spé, steeds sterker gaan optreden tegen de volksmassa's, de „extremisten“.

Nu blijkt het, dat de gedachte, dat eerst de „nationale bevrijdingsstrijd“ eensgezind uitgestreden moet worden, een illusie en een frase is. Dezelfde groepen, die toen onze stellingname becritiseerden, maken nu plotseling een zwaai van 180 graden en roepen op tot de strijd tegen Sjahrir c.s.

Toch is het nodig, dat we niet alleen oog hebben voor de tegenwoordige posities van het imperialisme. We moeten ongetwijfeld ook belangstelling hebben voor, meer inzicht verkrijgen in alles wat er woelt en bruisst in Indonesië zelf. In de volksmassa's. Wat daar als het ware uit de grond wast en wat er zo allerwege aan organisatie groeit.

Want de strijd der uitgebuiten boeren en arbeiders daar, we kunnen de kracht er van onderschatten of overschatten, is tenslotte een deel van de internationale strijd van de verdrukten. Die internationale strijd maakt het noodzakelijk, dat de arbeiders overal ter wereld op de hoogte komen van wat hun lotgenoten elders doen en ondergaan.

DE VOORLICHTING.

Over het algemeen weten wij door de „prachtige“ Nederlandse persvoorlichting betrekkelijk weinig van wat er zich tussen de officiële partijen in dit conflict afspeelt. Het is zelfs wat de staatkundige kwesties betreft, de nieuw te scheppen staatkundige verhoudingen, al geheime diplomatie wat de klok slaat.

Wij weten weinig van het ontwerp, dat onder de ogen van Clark Kerr, de latere lord Inverchapel, tussen Sjahrir en van Mook in ruwe schets scheen te zijn aanvaard. Wij weten nog minder van de spaakgelopen onderhandelingen op de „Hoge“ Veluwe. Dat was blijkbaar al te „hoog“ voor de Nederlandse, onder de democratie levende massa.

Wij weten slechts dat, de Nederlandse regering enige stappen terug deed van het ontwerp-compromis en dat naderhand de Indonesische regering van haar kant zich in andere richting van het ontwerp distancieerde en de eis stelde, van verdere onderhandelingen op voet van gelijkheid. Zij verlangde erkenning van een vrije „Republiek Indonesia“, omvattende binnen het kader van de bondsstaat Indonesië, de eilanden Java en Sumatra. Wij weten ook dat de Sjahrir-regering daarna het voorstel heeft gedaan een wapenstilstand te sluiten, waarmede zij beoogt het systemetisch doordrukken van militaire machtsposities door de Nederlandse regering te stoppen.

Maar wat weten wij van datgene wat de imperialististen natuurlijk bovenal interesseert? Wat weten wij van de eisen van elk der koloniale uitbuiters ten aanzien

van de olie-, de rubber-, de tin-, de bauxiet- en ander ondernemingen, en de cultures enz? Welke eisen stelt het Nederlandse kapitalisme ten aanzien van de vier millard gulden, die zij in Indonesië heeft geïnvesteerd?

Welke eisen stelt het Engelse en Amerikaanse kapitaal? Wij weten slechts de grond van statische gegevens, over in- en uitvoer, kapitaalbelegging enz., dat alle onderhandelingen daar de wezenlijke problemen liggen.

INDONESIE ZELF.

Maar wanneer we van dat alles al te weinig horen, hoe droevig is het gesteld met de voorlichting over wat er zich in het Indonesische volk zelf beweegt. We horen van bezetting door het Nederlandse leg van delen van de buitengewesten, arrestaties van bepaalde onhandelbare Indonesische personen en functionarissen om daarna een lofied te horen zingen over het verlangen van de inheemsen na het ondenkend optreden van het „Nederlandse gezag“. We horen verder, dat de extremisten op Java en Sumatra ware terroristen zijn, tot alles in staat; „losgeslagenen“ tengevolge van de alles ontwikkende oorlog en de Japanse bezetting. Maar duidelijk is, dat de Republikeinse regering vooral in de aanvang, gedrag werd, door, haar kracht ontleende, aan die in verzet gekomen massa.

Denken wij ons dus, uit gebrek aan hoorlijke gegevens, eens in de verhoudingen aldaar in. Een eilanden groep volkt met verschillende volken, verschillende talen sprekend, waar door koloniale uitbuiting van honderden jaren een natuurlijke inheemse kapitalistische ontwikkeling heeft ontbroken en heel economische leven gericht is geweest op uitbuiting door buitenlandse machten. Een gebied waar de massa met

strengste middelen eeuwenlang onderworpenheid, en slaafsheid is ingeprent. Waar oude feodale heersersverhoudingen werden gehandhaafd en de betrekkelijk dunne laag van heel en half adellijke waardigheidsbekleders, heel en half intellectuelen, in het heersersapparaat werd ingeschakeld, ter bevordering van de uitbuiting.

Een gebied waar vrijheid van organisatie niet bestond, en zeker iedere organisatie van de grote massa met geweld werd onderdrukt. Waar het lager onderwijs nauwelijks als begonnen mag worden beschouwd. Immers op het verst ontwikkelde Java waren vóór de oorlog 15.000 desascholen met ruim 30.000 leerkrachten. Gemiddeld zijn dat dus twee leerkrachten per school. Er zullen echter scholen zijn met drie leerkrachten. En afgezien daarvan, zal het aantal leerlingen in totaal niet groter kunnen zijn, dan ongeveer een miljoen 200.000. De republikeinse regering heeft nu een plan voor vijf miljoen leerlingen gemaakt. Dat betekent dus, door voorheen op Java, waar dit alles het verst gevorderd was, ongeveer driekwart van de inheemse jeugd van ieder onderwijs bleef verstoken.

Plotseling is de blanke overheersing niet alleen als bestuur van staat en economisch leven weggefallen, maar men heeft den blanke nauwelijks meer gezien. Wanneer men hem zag, dan was het onder bewaking van gewapende militairen, in armzalige toestand van bewoner van een gevangenkamp, of in de colonne van wegwerker met schop en houweel. Wat was, de hoge gezagsverhouding, is gebroken en keert in die verhoudingen nimmer meer.

Maar anderzijds, in zulk een land moet de arbeidersbeweging reeds om al die redenen wel een volslagen ander karakter

ver krijgen als elders. Dat in die verhoudingen het verzet van de massa er gemakkelijk toe kan geraken, dat een leiderscultus voor eigen inheemse leiders en een partijen- en organisatie heerschappij van enkelen over de velen heel gemakkelijk kan ontstaan, zal duidelijk zijn.

Staatsleiders, partijleiders worden zelf ook gevormd, door de economische en sociale verhoudingen en zo moet in Indonesië een grote kans bestaan, dat een aristocratisch-bureaucratisch overheidsapparaat snel zal groeien.

Lukt het de nieuwe machthebbers niet, de tot zelfbeweging gekomen, maar nog niet tot zelfbeheer van het economische leven in staat zijnde massa, in hun geest te leiden en te beheersen, dan groeit tussen beiden het conflict, dat door de nieuwe heersende macht met staatsgeweld tot beslissing zal worden gebracht.

DE EXTREMISTEN.

Met heel ons hart en met heel ons verstand volgen wij voor zover dit mogelijk is door de schaarse berichtgeving, het drama, want dat is het voorlopig, van de Indonesische massa.

Met heel ons hart, met geheel ons verstand, want overal waar wij het verzet der massa's constateren, heeft dat onze sympathie. Wij weten immers dat internationaal alle uitgebuitenen steeds meer gedwongen zullen worden, zich te verweren. En in het bijzonder gaat ons hart dan uit naar hen, die door historische en economische verhoudingen staan op de plaatsen waar het inzicht het moeilijkst baanbreekt, waar de strijd het zwaarst is en de meeste offers zal vergen. Maar ook weten wij, dat in die strijd, hoe lang ze ook kan duren, de ervaringen venoverd worden, die nodig zijn, om de strijd uiteindelijk tot de overwinning te brengen.

Met heel ons verstand, want wij beseffen ten volle hoe moeilijk onder die omstandigheden de inzichten omtrent de noodzakelijke zelfbeweging en zelforganisatie van de massa daar kunnen rijpen. En toch, het zal gebeuren. Want zoals het gehele economische leven van het kapitalisme over de gehele wereld verstengeld is, zo is terzelfdertijd de strijd van het proletariaat tot één strijd en tot één historisch doel geworden, de strijd om het werkelijke communisme.

Het is heel makkelijk om, zoals dat in de burgerlijke pers plaats vindt, de extremisten uit te tekenen als de „losgeslagenen“ uit de dessa, Losgeslagen door het verbreken van de „normale“ economische en politieke verhoudingen.

Een massa-speelbal geworden van het Japanse fascisme. Maar wanneer de weg van de Indonesische extremisten over rotsblokken en doornen, gepaard zal gaan met grote fouten, ook met talloze reusachtig vergrote fouten van de oude Europese arbeidersbeweging, dan is dat in het algemeen niet de schuld der Japanse bezetters, maar dan is de oorzaak te zoeken in de lange en schandelijke roof, plundering en uitbuiting door het westerse kapitalisme.

Wellicht zullen de Indonesische massa's eerst na veel mislukkingen de juiste inzichten in de bevrijdingsstrijd kunnen vinden. Zeer wel mogelijk is, dat voor eerst de massa zich zal onderwerpen aan politieke en economische leiders. Dat het leidersprincipe daar aanvankelijk een sterke invloed zal hebben.

Daarbij staat echter vast, dat tegenwoordig al het gebeuren in een zo razend snel tempo gaat. Vijf jaren geleden hadden wij ons de nu bestaande verhoudingen in Indonesië niet kunnen indenken.

En daarbij komt nog iets anders. Ook sociaal-democratische en Leninistische opvattingen over socialisme door staatsexploitatie zullen daar in groot formaat een reusachtige kans krijgen.

Indonesië — kruispunt van belangen. Het Amerikaanse kapitalisme zal bereid zijn de Sjahrirs te ondersteunen. De bureaucratie aristocratie zal pogen het compromis te vinden op de basis van een z.g. politieke onafhankelijkheid. Zij zal daarbij echter verkeren in een positie van volstrekte economische afhankelijkheid naar buiten, in de vorm van credieten, concessies enz.

Veel grote ondernemingen zullen of overheids- of semioverheids-organen worden, waarbij de belangen der credietgevers doorslaggevend zullen zijn.

Gepoogd zal worden, de massa voor nationalisaties en een soort collectivisaties te winnen en het is daarom verklaarbaar, dat de huidige officiële leiders zich groten-deels „socialisten“ noemen. Zelfs bij een deel van de leiders kan de oprechte overtuiging verondersteld worden, dat dit de weg tot het socialisme is, zoals dat ook bij delen van de extremisten zelf ongetwijfeld het geval is.

Uit deze gezichtshoek bezien, kunnen wij een volgende maal de partijen en bewe-

Grepen uit de Rev. Literatuur

„Liefde in de Portieken“ Jef Last, uitg. N. V. Servire, Den Haag, laat de klasse tegenstellingen zien door de ogen van een bedrijfsleider, die verliefd is op een arbeider in zijn fabriek. Zij is communiste, en als er gestaakt wordt, staan ze ieder aan een andere kant, wat het einde van hun verhouding betekent. Men krijgt een goed inzicht in de geraffineerde methoden van een modern bedrijf, om het uiterste uit de arbeiders te halen, en welke rol de vakbeweging speelt in de strijd der arbeiders. Dat laatste is nu nog tamelijk actueel. Het fragment laat de staking nu eens zien door de ogen van den bedrijfsleider:

„Het is niet uit te rekenen hoeveel deze staking wel aan de fabriek moet kosten. Ik ben overtuigd dat men de zij die nu gemaakt wordt zelfs niet als vierde kwaliteit zou durven leveren, zo zit ze vol vlekken en pluisen. Iedere dag rijdt een auto met kisten de fabriek uit, ik heb er eens tegen geklopt, het ware lege kisten. Kostbare platina doppen raken zoek of worden vertrapt alsof ze geen waarde hadden. Drie wagentjes met zij verschoerden totaal in een te heet gestookte oven. Om de haverklap worden de ebonten rupsen bij het jazziën gebroken. Een stommeling heeft zuur laten lopen in de spinnerijleiding zodat de viscosse coaguleerde en de hele toevoer voor de C afdeling afgebroken en opnieuw geleid moest worden. Onze nieuwe werkrachten berokkenen zich zelf door onvoorzichtigheid telkens opnieuw ongelukken. Ook wordt de stemming onder hen slechter. Onder de Katwijkers en Scheveningers die de fabriek nooit

uitgaan wordt zwaar gezopen en het is al paar keer tot vechtpartijen op het mes gekomen. De boekhouders, chefs de bureau en dergelijke hebben het sjouwen allang opgegeven, alleen jongere klerken werken nog in het magazijn duwen de wagentjes met nijldige ontevreden zichten. Ook de studenten zijn, die een na den der, vertrokken onder voorwendsel dat ze langer van hun colleges weg konden blijven. Toen ik vast overtuigd dat onze arbeiders hun strijd verliezen. Het feit, dat het bedrijf draaien en de optimistische berichten die wij zo en dan lanceren kunnen hun uitwerking niet maken. En ten slotte kan het bedrijf, dat jarenlang 12 à 20% rente uitkeerde, heel wat schade lijden. Alleen wanneer ook onze fabrieken in Apeldoorn en Zutphen stilgezet worden, of misschien zelfs over de grenzen, zou het er ernstiger uitzien. Maar aan zo'n uitbreiding denkt de moderne bond ondanks haar internationale connecties. De moderne bond wil het conflict beperken, zou er liever zo gauw mogelijk helemaal van af willen worden van de capitulatie alleen nog weerhouden door enkele kleine groepen. Maar die komen nu en meer met hun kassen knijp te zitten.

Ondertussen is het nu winter geworden, te dag kan de vorst komen, de werkgelegenheid in het bedrijf wordt minder, de uitkeringen dalen. En onze directie laat de raderen draaien en de schoorstenen roken. Is het dan te verwonderen dat zich iedere dag, ondanks de posters, een

maal van onze oude mensen weer komen melden? En ieder die zich meldt vergroot de onrust en de twijfel, in de rijen der stakers.

Gisteren schreef ik dat naar mijn mening de staking door de fabriek gewonnen zou worden. Toch dacht ik dat het nog weken zou duren. Plotseling heeft de directie een geniale stap gedaan die het einde van de strijd brengt.

De directie heeft de vakbondleiders tot een conferentie op het kantoor uitgenodigd, die de gehele middag geduurd heeft. Na afloop heeft men ons ingelicht over het gedane voorstel. De directie verklaarde zich bereid de aangekondigde loonsverlaging in te trekken. In plaats daarvan komt een betaling van een 3% premie door de arbeiders, recht gevend op een pensioen op 65 jarige leeftijd. Er komt een betaalde vakantie van 3 dagen. Over de Zondagsdiensten zal, in nader overleg, een gunstiger regeling worden ontworpen. Alle arbeiders worden, zonder rancune weer geplaatst, voor zo ver de toestand van het bedrijf dat mogelijk zal maken.

Toen ik de voorwaarden hoorde scheen het mij onmogelijk dat men dáárop tot een compromis zou kunnen komen. Welke arbeider zou het in ons bedrijf, tot zijn 65e jaar uithouden! En geldt die bonafide ook voor de meisjes? Wat de laatste klausule betreft, bij de tegenwoordige rationalisatie in het bedrijf betekent zij niets anders dan dat 2/3 van de arbeiders terugnemen en de rest, waaronder alle roerige elementen, buiten de poorten laten. Maar de leiders der staking schijnen

hierover in hun grote meerderheid (een paar kleinere bonden uitgezonderd) anders te denken. Het feit dat ze eindelijk op het kantoor toegelaten zijn en dus erkend werden, beschouwen ze op zich zelf reeds als een overwinning.

De drie dagen vakantie is de verwezelijking van een beginsel. Een contra eis van hun kant, dat voortaan, terwille van het gezinsverband, de leden van een gezin in denzelfden ploeg mogen werken (tot nog toe was dit verboden om samenspannen tegen den meester te voorkomen), is na lang praten toegestaan door de directie. Naar men zegt zullen de leiders van de grote bonden aan hun leden adviseren de staking op te heffen. De arbeiders hebben nu de Zaterdag en de Zondag om hun besluit te nemen.

Dinsdag 5 uur. De hoofdbesturen van de 3 grote bonden hebben, ditmaal zonder hun leden, een gecombineerde vergadering gehouden en de voorstellen der directie aangenomen.

Zij adviseerden hun leden het werk Donderdagmorgen te hervatten, steun aan stakers zal daarna niet meer uithetaald worden. Op de fabriek leeft men in een roes van de overwinning. De hoofdplichter heeft alle meesters morgenavond uitgenodigd. Er is sprake van een extra weekloon. De stemming onder onze arbeiders daarentegen was gedrukt. Ik kan mij voorstellen dat ze op de terugkomst van hun stakende collega's niet erg gebrand zijn.

gingen nader onder het oog zien. Besluiten wij nu met de opmerking, dat het betitelen van de extremisten met de naam van „losgeslagenen” een dooddoener is. Inderdaad, die massa is losgeslagen uit de oude verhoudingen. Maar de koloniale verhoudingen keren in de oude vorm nimmer weer. Waar vinden deze losgeslagenen, zij het voorlopig, weer vaste grond?

Zullen zij die vinden? Is wat zich in Indonesië op dit punt voltrok, ook niet elders te constateren? Behoren, zij het onder andere omstandigheden, ook de arbeiders van West-Europa zelf ten dele niet tot de rubriek „losgeslagenen” uit de oude verhoudingen? Zien we wel de miljoenen „losgeslagenen” in Centraal Europa, in Duitsland, in Polen, in Oostenrijk en Hongarije?

Welke stevige bodem om te verankeren zal het, niet meer tot een betrekkelijke vaste orde leidende wereldkapitalisme, de massa's kunnen bieden? Immers geen. Ook in de tegenstelling tussen gebonden zijn en losgeslagen zijn openbaart zich het probleem van de noodzakelijke strijd voor een gemeenschap van vrije producenten. Alleen in de strijd om het communisme kunnen deze massa's weer vaste grond onder de voeten verkrijgen.

Daarom weten wij dat ons lot verbonden is aan het lot, niet van de geknevelden aan het imperialisme, niet van de Sjahir's maar aan dat van die andere extremisten, de losgeslagenen.

VOEDSEL

Ex-president der Verenigde Staten, Herbert Hoover, heeft, volgens de Nat. Rott. Crt. van 29 Juni '46 voor de radio verklaard, dat „de lacune van ongeveer 3600 duizend ton (3600 miljoen kg) voedsel, welke twee maanden geleden dreigde, thans aangevuld kan worden.”

„Alleen in China zal men de hongersnood niet geheel kunnen voorkomen”. Met andere woorden: Voor alle andere hongergebieden, zoals Brits-Indië en Midden-Europa, zou het probleem opgelost zijn, dank zij... het succes van het beroep op de landen met een voedselsurplus en de bereidwilligheid der landen met een voedseltekort om hun import programma te beperken.

Tot deze laatste groep behoort ook Nederland. En inderdaad, wij herinneren ons nog, dat Minister Mansholt aan het eind van het vorige jaar zeer optimistische voorspellingen deed: in de zomer van '46 zou het varkensvlees „vrij” zijn; boter, eieren, melk, dadels, het zou alles in veel ruimere hoeveelheden gedistribueerd kunnen worden.

Intussen zijn onze magere rantsoenen verminderd. Hetzelfde verschijnsel zien we o.a. in Engeland, waar thans eerst het brood gerantsoeneerd wordt, een maatregel, welke gedurende de oorlog niet genomen behoefde te worden.

Wij zouden dus een schitterend resultaat mogen verwachten van deze in de diverse „niet-hongerende” landen doorgevoerde

SLAVENARBEID IN BELGIË

In het halfmaandelijkse verschijnende Belgische blad „l'Internationaliste” troffen we een bericht aan over de invoer in België van Italiaanse arbeiders. Op het ogenblik zouden onderhandelingen over de tewerkstelling van 40.000 mijnwerkers aan de gang zijn. Het blad vermeldt enige voorwaarden, waarop deze mensen zich moeten verbinden:

1. De mijnwerkers verbinden zich, gedurende twee jaar bij denzelfden werkgever in dienst te blijven.
2. Indien hij de kosten voor zijn terugkeer naar Italië vergoed wil krijgen, moet hij zich verplichten voor 5 jaar, terwijl hij niet meer dan twee maal van werkgever mag veranderen.
3. Indien hij vergoeding van de kosten voor zijn terugkeer en die van zijn familie wil krijgen, moet hij zeven jaar in België werken.

De in Italië heersende werkloosheid dwingt vele arbeiders gehoor te geven aan de oproep van propagandisten, die per slachtoffer betaald worden. l'Internationaliste vergelijkt hen trouwens terecht met slavenhalers, die door de mijn directies erop uitgestuurd worden om werkvee te werven.

In België werden centrale keukens opgericht, waar de arbeiders maaltijden worden verstrekt, waarvoor de kosten automatisch van hun loon worden afgetrokken. De toestand is dus zo, dat de mijnwerker moet werken op voorwaarden, die zijn werkgever belijft te stellen, en dat hij moet eten, wat hem wordt voorgezet.

de rantsoenverminderings. En in het bijzonder de arbeiders, die door de maatregelen der regering het zwaarst worden getroffen, zouden toch wel enig recht hebben, op rekening en verantwoording van het hun met een beroep op hun verantwoordelijkheids- en solidariteitsgevoel ontnomen voedsel. Doch slechts een zeer algemene mededeling wordt ons gegund. En deze is dan nog geheel in strijd met de waarheid.

Althans tot dusverre hebben wij niets gehoord over rantsoenverhoging in Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk. Misschien zijn er minimale verbeteringen gekomen. Maar van een krachtige bestrijding van de hongersnood, met name in Duitsland en Oostenrijk, is geen sprake.

De pogingen, om het voedselverbruik internationaal te regelen hebben dan ook slechts ten doel de winstmogelijkheden voor het kapitaal in de machtigste streken te vergroten.

Juist in Midden-Europa streven de overwinnaars uit de tweede wereldoorlog naar een radicale beperking der productie. Dit betekent niets anders, dan dat een groot aantal arbeiders „overcomplete” geworden is en dit ook zal blijven. Alles wat zij verbruiken, is, omdat het geen enkel nut heeft voor de uitbuitersklasse, louter „verlies”. Zij zijn gedoemd te sterven.

zonder van patroon of eetgelegenheid te kunnen verwisselen. Er is dus totaal geen verschil met de naar Nazi-Duitsland gedeporteerde arbeiders, behalve dan, dat de verantwoordelijkheid nu bij de „democratische” regeringen van België en Italië ligt, waar de „socialisten” en „communisten” sterk vertegenwoordigd zijn.

Natuurlijk hebben ook de vakverenigingen van beide landen hun steentje bijgedragen. In plaats van te trachten het contract waardoor de arbeiders zich tot volkomen dienstbaarheid verplichten, te wijzigen, hebben zij er een voorwaarde aan toegevoegd: De mijnwerkers mogen zich ter verdediging van hun belangen slechts tot de officiële vakorganisatie wenden. De bedoeling, welke de Belgische heersende klasse met deze invoer van arbeidskrachten heeft, is uiteraard een arbeidsreserve te vormen, die te allen tijde ter beschikking staat en een eventuele actie van Belgische mijnwerkers kan verlammen. De politiek der sociaal-democraten en Stalinisten en die van de vakbond is ook in dit geval direct tegen de belangen der arbeiders gericht. Onder de Italiaanse en Belgische mijnwerkers zal echter het besef moeten groeien, dat zij alleen op eigen kracht kunnen vertrouwen. Zij alleen zijn in staat de doorvoering van dit barbaarse plan tegen te houden.

En ook de internationale arbeidersklasse zal door de harde werkelijkheid tot het inzicht komen, dat zij slechts door verenigd optreden tegen het kapitalisme en zijn dienstknechten, het lot der totale slavernij kan voorkomen.

De noodkreet van onze Weense kameraden, die, na Hitler's concentratiekampen overleefd te hebben, thans direct door de hongerdood bedreigd worden, is van dit standpunt uit beschouwd, een huiveringwekkende aanklacht tegen de afschuwelijke methoden, waarvan het kapitalisme uit winstmotieven gebruik maakt. Het is een aanklacht ook tegen de Nederlandse regering, welke ons in naam van de internationale solidariteit oproept, tot wat in werkelijkheid slechts kapitalistische winst- en machtspolitiek is.

De arbeidersklasse, in haar overgrote meerderheid, wil graag offers brengen om haar kameraden, in welk land dan ook, te helpen. Zij is daartoe echter slechts in zeer bescheiden mate in staat.

Misschien zouden wij in individuele gevallen de dood een halt kunnen toeroepen. Waarschijnlijk zouden wij bij onze kameraden het vertrouwen kunnen doen groeien, dat de proletarische solidariteit leeft, dat hun strijd de onze is. Wij zullen doen, wat wij kunnen.

Maar wij weten, dat slechts de Internationale machtsstrijd kan leiden tot een maatschappij, waarin honger en ellende onbekend zijn, waar alle werkers vrij en gelijk zullen arbeiden aan een samenleving, welke allen voedsel verschaft.

STAKING IN EN OM LUIK

(Van onzen Belgischen medewerker). De staking, welke de vorige week in het Luikse mijn-centrum was uitgebroken, droeg reeds direct, tengevolge van het snelle overslaan naar andere bedrijven, een ernstig karakter. De knevelwetten van de „socialistische” en Stalinistische regering, Van Acker—Lalmand, loonstop en stakingsverbod, vormden geen belètsel voor de 50 à 60.000 werkers om aan hun looneisen kracht bij te zetten door het wapen: staking.

Het A.B.V.V. (Algemeen Belgisch Vakverbond) een soortgelijk apparaat als het N.V.V. in Nederland, was niet bij machte, aan de drang der arbeiders weerstand te bieden. Ziende het gevaar, dat zich uit een eventuele „wilde” staking — als resultaat van hun reformistische handelingen — zou ontwikkelen, waardoor hun positie ondermijnd zou kunnen worden, zijn de vakbondleiders er nagenoeg direct toe over gegaan de directe acties te ondersteunen. In geen geval was het een initiatief van henzelf. De kiemen van verzet waren reeds aanwezig in de bedrijven en vonden gretig een voedingsbodem in arbeids- en levensvoorwaarden. Een dwangpositie dus, waarin de Heren Leiders zich bevonden, en waaruit ze zich, door het aanwenden van een bepaalde „strategie” voorlopig hebben gered. Bij het verschijnen van dit artikel is het manoeuvreer der Bonzen met succes bekroond, daar de grote staking in het Luikse bekken, tot de voltooid verleden tijd behoort.

DE EISEN DER STAKERS.

Deze waren in hoofdzaak: loonsverhoging en bijeenroeping van de nationale arbeidersconferentie (een lichaam met geen enkele betekenis, vrij onschuldige eisen dus. De lezers zullen opmerken, dat er in beide eisen niets revolutionairs te vinden is en met de beste wil ter wereld kan men de klaoemstoot niet ontdekken, waardoor Luik de start voor de revolutie moest worden.

Deze eisen, waren volgens Van Acker — spreekbuis van het wordend staatskapitalisme — onredelijk, onmogelijk en brutaal. Dat omgekeerd de brutaliteit van het kapitalisme en zijn „socialistische” zaakwaarnemers ongekende vormen heeft aangenomen, zal een ieder wel duidelijk zijn bij het lezen dezer drie woorden. En dat 30 à 35.000 arbeiders, die per slot van rekening een economische levensader in handen hebben, zich dergelijke onjuistheden laten welgevallen, getuigt nog van zwakte en volgzzaamheid.

BESCHOUWINGEN

Het is van meer belang om de beschouwingen wat uit te breiden, dan de stakings kwestie zelf te bespreken. Er was geen strijd en het is dan ook totaal overbodig er kunstmatig een te componeren. De regering Van Acker heeft enige werken een z.g. prijzenslag uitgevaardigd.

D.w.z. op alle goederen moest 10% verlaging worden toegepast. Het is een comedie, die zelfs de onnozele geest nog niet accepteert. Iedereen weet, dat een verhoging van de prijs der verbruiksgoederen van meer dan 60% na de bevrijding officieel toegelaten is. Ook de Posterijen, Spoorwegen en andere Overheidsinstellingen hebben officieel de prijzen verhoogd. Wanneer nu de slag in de lucht wordt gedaan om van regeringswege de prijzen met 10% te verminderen, dan weet iedereen, hoe we er voorstaan. De koopkracht moet worden verhoogd, is het parool. De koopkracht van de arbeidersklasse kan hierdoor echter niet verhoogd worden, omdat deze categorie absoluut geen voldoende inkomsten heeft. Deze zijn en blijven aangewezen op de slechte kwaliteiten van voedingswaren en kleding, geraffineerd gedistribueerd door het voortdurende bonnenstelsel.

Wanneer wij het kalm verloop der staking constateren, dan is de verklaring, die Van Acker aan de Pers heeft gegeven, wel zeer opmerkelijk, want op deze Persconferentie wakte hij de schijn, dat ieder ogenblik een burgeroorlog kon uitbreken. Niemand zal geloven, dat Van Acker niet op de hoogte zou zijn van de invloeden, welke in het land heersen en van de aanwezige krachten. Wanneer hij heeft gesproken over de „Trotskisten” — waarvan hij niet wist voor wien ze werkten — en beweerde, dat deze bezig waren wapens te verdelen, en voorbereidingen te treffen de revolutie uit te roepen enz. enz. dan is men al licht geneigd den eersten minister van onnozelheid te beschuldigen. Wij zijn echter van mening, dat het hier in het geheel geen onnozelheid van den eersten minister is, maar dat er wel degelijk een andere reden bestaat, waarom Van Acker een dergelijke verklaring heeft afgelegd. Hij weet evengoed als wij, dat de „Trotskisten” tijdens de laatste Parlementaire Comedie een totaal van 1130 stemmen hebben behaald. En, in het Luikse bekken vooral, niet in staat waren, om zelf een kandidaat te stellen. Door echter de schuld te geven aan de „Trotskisten” voedt hij de haatkiemen der Stalinisten en bevordert op deze wijze de onderlinge strijd tussen de arbeiders. Door dit vieze politieke spel, wordt een tamelijk veilige afleider benut om de economische onmacht te bemantelen.

Deze vunze politiek is een bekend wapen van het kapitalisme, waarvan het zich reeds lang bedient. In de wankelende positie van de Belgische regering — levende bij de gratie van de katholieke partij — kan Van Acker de steun van de Katholieken niet missen. Hoewel deze de formule nog niet hebben gevonden om en in de regering te blijven én terzelfder tijd aan agitatie te doen is het hun toch vergund om een halfslachtig politiek leven te blijven voortleven, als ze maar op het juiste moment de trap in de rug geven.

De gewoonte getrouwd, heeft Van Acker een reeks bedreigingen via de radio aan de stakers „toegesnuwd”. „Alle maatregelen treffen”, „zich niet laten provoceren” door een stel oproermakers en niet aarzelen om „gebruik te maken van het laatste middel...” is zo ongeveer de vocabulaire van dezen socialist, die reeds ruim een jaar remmandeert op de macht van de gendarmerie.

Want het is iedereen bekend, dat het laatste middel een leger van jonge onervaren gendarmen is, dat dagelijks door België marcheert met lichte machinegeweren. Dit voortdurend dreigen moet tenslotte spaaklopen en uiteindelijk zal hij inderdaad de bevelen moeten geven, om op stakende arbeiders te schieten.

Gewapend met deze argumenten en de propaganda voor 's lands opbouw, zijn de zo „radicaal” gestarte vakbonden de vergaderingen in en om Luik afgereisd en met de likwidatie van de staking begonnen. Niet officiële berichten melden echter, dat stakers onder geen voorwaarde het werk wilden hervatten, voordat er toezeggingen waren gedaan. Uit dezelfde bron wordt medegedeeld, dat de regering in zekere zin heeft moeten kapitulieren en een bepaalde concessie omtrent de lonen heeft gedaan.

In elk geval is nu de grote staking in Luik afgelopen. Volgens ons betekent dit slechts een adempauze in de strijd, daar andere groepen van werkers reeds dreigend grommen. De vuurhaarden liggen overal, en geen orakel van welken leider ook zal krachtig genoeg zijn om de aankomende gevechten te bezweren. Deze strijd groeit overal van onderen op.

Verkeerde Wereld

Ontleend aan 't Zwitserse blad „Die Tat”

De Amerikaanse militaire autoriteiten hebben besloten 15 aan de staat toebehorende stikstoffabrieken inplaats van springstoffen, kunstmest te laten produceren.

Men heeft berekend, dat met dit plan tot productie van meststoffen de tarweproductie met tenmiste 120 miljoen bushels per jaar zal toenemen. Dat zijn 3.3 miljoen ton tarwe, bijna de helft van het officieel berekende graantekort.

Hoewel deze stap in de strijd tegen de wereldhonger eerst over een jaar effect kan sorteren, zouden we er blij mee zijn, maar... Maar onze vreugde verandert in verbazing als we verder lezen:

„De stap die als noodmaatregel wordt gezien, zal weer ongedaan worden gemaakt, als zich de internationale kunstmestpositie verbeterd heeft”.

Dus, als de uiterste noodtoestand opgeheven is en de mensen tenminste weer zoveel te eten hebben, dat ze niet direct verhongeren, dan zullen de genoemde fabrieken weer ten spoedigste de „normale”

Het Christelijk Nationaal Vakverbond en Spartacus

In de „Gids”, orgaan van het Chr. Nat. Vaky, verscheen een artikel over „Havenarbeiders”. Hierin wordt de Zeelieden en Havenstaking op een zo intens lage wijze besproken, dat het nodig is, er hier in het kort op in te gaan. De haat, die den schrijver bezielt en die hij wil suggereren te leven in alle onderkruipende havenarbeiders ten opzichte van de stakers en vooral t.o.v. hen, die uitbreiding aan de staking wensten te geven, is zo grenzeloos, dat men kan constateren, dat de heren Vakbonzen hun leidersposities in gevaar achten. Wij zullen U de gedeelten, waar arbeiders — let wel onderkruipers — over de kop geaaid en verheerlijkt worden als mensen met moraal, die zich van de wederopbouw bewust zijn, besparen. Alleen dat gedeelte, waar schrijver de oorzaken van de staking aangeeft en het inschakelen van Militairen door Minister Schermerhorn bespreekt tot aan het deel, waar hij de „Spartacus” beweging de twijfelachtige eer te beurt laat vallen de leiding van het Zeelieden- en Havenconflict uit handen van de E.V.C. te hebben genomen, willen wij hier met U behandelen. Wij citeren:

„De oorzaak daarvan ligt niet in de militaire bewaking, waarvan nauwelijks iets te merken is en die overigens slechts matig gewaardeerd wordt. Wij kunnen onze eigen boontjes wel doppen”.

Men kan zich voorstellen, dat de heren onderkruipers liever hun eigen boontjes doppen, want het is gevaarlijk met arbeiders te moeten samenwerken, die wel in een militair dwangbuis gedrongen zijn, maar toch klassebewustheid bezitten. Dat er honderden militairen geweigerd hebben onderkruipersdiensten te verrichten, was de reden, dat er van militaire hulp in de haven niet veel te merken viel. Dan gaat het verder:

„De kloof, dat is het verschil in geestesgesteldheid, dat is het allesbeheersende verschil in de wijze waarop men staat tegenover de keuze van het „Gezag” van de macht, zoals dat in de syndicalistische strijdwijze naar voren treedt of de macht van het gezag, zoals dat zich gedurende een lange reeks

productie van springstoffen ter hand nemen.

Vroeger sprak men van noodmaatregelen als bedrijven van de productie voor vredesbehoeften op die van oorlogsmateriaal overgingen. Vandaag, ruim een jaar na de wapenstilstand, zijn we zover gekomen, dat men de vervaardiging van oorlogsmateriaal als normaal aanziet, terwijl het omgekeerde, als bedrijven der oorlogsindustrie voor vredesbehoeften gaan werken, dit als noodmaatregel wordt aangeduid. Noodmaatregel, die ongedaan moet worden gemaakt, zodra de verhoudingen dat weer veroorloven.

van jaren in de groei en het optreden van een bonafide vakbeweging gevormd en geconsolideerd heeft”.

Wanneer schrijver betoogt, dat de kloof door het verschil in geestesgesteldheid tussen beide gezagsopvattingen zou zijn ontstaan, dan bedoelt hij niet een kloof tussen de geconsolideerde vakbonden en de E.V.C., want deze zal bij fusering met het N.V.V. in de moederschoot der oude vakbeweging worden opgenomen. Maar wel de kloof, die ontstaan is tussen de geconsolideerde vakbonden en de „raddraaiers” in de E.V.C., dit is dat deel der arbeiders in de E.V.C. dat de strijd tot zijn uiterste consequenties wenste door te zetten, dat in stakersvergaderingen openlijk het Bestuur der E.V.C. aan de kaak stelde en de arbeiders, na het bakzeil halen van de E.V.C.-leiding, de weg wees hoe de strijd verder gevoerd kon worden. En dit belooft de schrijver in „de Gids” te doen voorkomen als een gezagsuiting van syndicalistische aard.

Dat is echter geen zodanige gezagsuiting. Het Syndicalisme staat de gedachte voor van directe actie onder leiding van de vakbeweging, met het doel, door die actie de bedrijven in het bezit te stellen van de arbeiders, echter vertegenwoordigd door de organisatie. In feite betekent dit op haar beurt de ondergeschiktheid van de arbeiders aan de leiders van de Vakbeweging.

Zeker is dit gezag in tegenstelling met het „gezag” der erkende vakbonden, die langs parlementaire weg, dat is binnen het raam van het kapitalisme, door onderhandelingen verbeteringen voor de arbeiders wensen te verkrijgen. Beider gezag staat echter in flagrante tegenstelling tot hetgeen de groep van arbeiders in de E.V.C., die de houding van de leiding becritiseert, voorstaat.

Want deze groep wees er de arbeiders op dat de leiding uit handen van het E.V.C.-bestuur moest worden genomen. Niet, zoals de schrijver van het artikel in „de Gids” beweert om deze in handen van de Communistische groep „Spartacus” te leggen, maar om deze in eigen hand te houden en door middel van uitbreiding der stakingen de strijd te stimuleren. Wanneer deze schrijver bekend zou zijn met de doelstellingen van „Spartacus” moest hij weten, dat „Spartacus” voorstaat:

het zelf handelen van de arbeiders in de klassestrijd.

En niet: arbeidersmacht leggen in handen van een partij, zoals alle partijen van de oude stempel dat zo graag wensen.

Maar wel: Macht in handen van de zich organiserende arbeidersklasse; in handen van de klasse-organen, die de arbeidersklasse zelf in de strijd schept. In handen dus van de strijdorganisaties,

waarin deze klasse haar belangen tegen het kapitalisme verdedigt, op de plaats, waar zij werkt, waar zij wordt uitgebuit, waar zij haar eenheid kan vormen

IN DE BEDRIJVEN

Dit is het wat „Spartacus” propageert. Het wezen van de „Spartacus” beweging is niet een machtspositie te verkrijgen, ten koste van de arbeidersklasse, maar juist om die machtspositie te leggen in handen der arbeidersklasse zelf. Haar doondachte en aan de praktijk getoetste kennis van de maatschappelijke verhoudingen tracht zij de arbeidersklasse bij te brengen. Dat brengt met zich mee, dat „Spartacus” geen leiding kan geven, maar wel adviseren waar en hoe de strijd tegen het kapitalisme kan worden gevoerd.

„Spartacus” kan de arbeidersklasse alleen maar voorgaan om te komen tot haar algehele bewustwording, en wanneer dit zal zijn verwezenlijkt zal „Spartacus” de klasse zelf geworden zijn. Echter kunnen leiders van een zich noemend „Christelijke Nationaal Vakverbond” en ook alle andere, zulk een ethische vorm van strijd niet toestaan, willen zij hun positie niet in gevaar brengen. Dan maar naar het onfaire wapen grijpen n.l. hun haat tegen ons, als gemeen goed te laten gelden voor de onderkruipende arbeiders. Deze mensen te laten zeggen dat: „wanneer de staking zal zijn afgelopen, de raddraaiers van „Spartacus” niet meer te werk zullen mogen worden gesteld”.

Maar er zal een tijd komen dat deze, nu onderkruipende arbeiders tot een ander inzicht zullen komen en zich niet meer door deze misleiders v. d. arbeidersklasse als spreekbuis zullen laten gebruiken. De leiders zijn echter volgzame leerlingen. Een ondernemer heeft altijd broodroof toegepast op arbeiders, die niet in het gareel wilden lopen. Men heeft hier het bewijs, hoe verworpen de oude vakbeweging is, nu deze zelfde taktiek al door hen moet worden toegepast. Het maakt ons evenwel sterk te weten, dat naarmate hun haat groter en hun maatregelen tegen ons scherper worden, dat voor ons een teken is, dat zij zich naar diezelfde mate zwakker gaan gevoelen.

Wij echter zullen doorgaan, steeds weer, waar dan ook, onze stem te laten horen, opdat de onderdrukte klasse zo spoedig mogelijk deze parasieten van zich af zal kunnen schudden.

BROCHURES

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht” . . . f 0,90

„De Arbeidersraden”
1e deel f 1,25

Te bestellen bij de administratie
of bij de bezorgers

3 Aug. 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 31

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voord. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie: Touringstraat 8
Postbus 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

Op weg naar het wereldmonopolie

Gebeurtenissen van grote draagwijdte worden in den beginne vaak niet als zodanig erkend. Pas later, in het verdere verloop van de ontwikkeling, die zij hebben ingeleid, worden zich de mensen bewust van wat zij te betekenen hadden. Voornamelijk op maatschappelijk gebied is waar te nemen, dat, als eenmaal door de maatregelen van de heersende klasse de ontwikkeling van de maatschappij in een bepaalde richting is gestuwd, als eenmaal de denkbeeldige steen aan het rollen is gebracht, de ne consequentie de andere opvolgt. Dat en weg wordt ingeslagen, waaraan niemand meer ontkomt.

Slechts wie onze kapitalistische maatschappij ziet als een samenleving die gehoorzaamt aan de haar eigen bewegingswetten, het andere woorden wie als marxist de ontwikkeling der kapitalistische maatschappij analyseert, kan in grote trekken de verdere ontwikkeling zien.

Zulk een gebeurtenis is de, enkele weken geleden in de pers meegedeelde opheffing van de vastgestelde prijzen door het parlement en de senaat in de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Natuurlijk heeft deze maatregel van de heersende klasse in Amerika haar voorgeschiedenis. Ze is niets anders dan een ingrijpen van regeringszijde in het economische leven, zoals dat reeds jarenlang is gedaan, en als zodanig is het niets opmerkenwaardigs aan. Maar de bijzondere omstandigheden en de richting waarheen dit ingrijpen wijst, maken dat het de moeite loont er speciale aandacht aan te besteden.

In de Verenigde Staten werd, evenals in de andere grote kapitalistische landen, de regeringszijde in het economisch leven gegrepen. Reeds voor de oorlog door de New Deal-politiek, maar dat is natuurlijk in de oorlog voortgezet en uitgebreid.

Van de belangrijkste maatregelen was het vaststellen van de prijzen der producten. Toen enkele weken geleden bekend werd, dat de Amerikaanse Senaat en het Huis van Afgevaardigden de vastgestelde prijzen van een reeks artikelen hadden opgeheven, had het de schijn alsof de prijsbeheersing, als een oorlogsverschijnsel, zou worden losgelaten. Maar reeds spoedig

bleek, nadat de prijzen der vrijgegeven artikelen met sprongen omhoog waren gegaan, en na enig schommelen op een hoger niveau tot stand kwamen, dat deze nu verhoogde prijzen opnieuw werden gestabiliseerd.

De bedoeling was dus blijkbaar geweest, tot hogere prijzen te komen. Men had voor korte tijd vraag en aanbod de bons gegeven om het hogere niveau te bepalen en zette toen opnieuw de prijzen vast. Ook in andere landen, b.v. in Nederland, kennen we van regeringszijde vastgestelde prijzen, maar hier heeft het — iedereen weet het — maar betrekkelijke waarde. Als hier de regering prijzen vaststelt, is het betreffende product meestal niet te koop, en als men het toch wil hebben moet men het „zwart” kopen d.w.z. men moet een hogere prijs betalen. Er is hier een groot gebrek aan producten, en alleen als de regering door haar organen op de betreffende producten de hand weet te leggen, en als het ware zelf aan de kopers ter beschikking stelt, kan de vastgestelde prijs worden gehandhaafd. De rantsoenering en het gehele distributiestelsel moeten er aan te pas komen, om het naleven van de prijsbepaling te waarborgen.

Anders is het in de Verenigde Staten. Daar is niet zulk een nijpend gebrek aan goederen en zijn de vastgestelde prijzen de normale maatstaf, waaraan zich in doorsnee iedereen houdt. Wat in de Europese landen de regeerders als een ideale toestand voor ogen zweeft, is daar werkelijkheid. Op zichzelf een bewijs, hoe in dit land een zekere ordening, als men wil een vast geleide economie, kan worden verworven. Die de prijzen der producten in een vaste verhouding tot de lonen der arbeiders brengt. Want daar gaat het in

werkelijkheid om. Om te voorkomen dat de arbeiders voor hogere lonen in beweging komen, als de prijzen der levensmiddelen stijgen, heeft men de prijzen vastgesteld. De oorlogsindustrie kan niet genoeg produceren en de arbeiders konden door langer te werken — vaak 60-70 uur per week — hun inkomen vergroten. Amerika was rijk genoeg en het kapitaal kon het zich permitteren. Het resultaat was een geweldige oorlogsproductie en de overwinning op den tegenstander.

Het einde van de oorlog heeft ook een einde gemaakt aan de vaste verhouding tussen de vastgestelde prijzen en het loon van de arbeiders. De werktijden daalden tot ± 40 uur per week en de arbeiders kwamen in beweging om, door loonsverhoging gelijk te maken wat ze door het inkrimpen van de werktijden aan weekloon hadden verloren. Miljoenen arbeiders zijn achtereenvolgens wekenlang in staking gegaan en hebben loonsverhoging weten af te dwingen. In een kapitalistisch stelsel leidt dit onherroepelijk tot hogere prijzen, want de door de Amerikaanse vakverenigingen uitgegeven leuze, dat het kapitaal dan ook maar wat minder winst moest maken, miste zijn uitwerking. Het kapitaal is geen persoon, die begrip kan hebben voor zulke goed bedoelde argumenten, het is onpersoonlijk en vraagt zijn doorsnee winst; is deze niet gewaarborgd, dan verdwijnt het van de geldmarkt, met als gevolg, dat de productie tot stilstand komt. Dit was dus de toestand, die tot de opheffing der vastgestelde prijzen heeft geleid, maar die het ook mogelijk heeft gemaakt, dat de prijzen opnieuw konden worden vastgesteld, nadat ze een zodanige hoogte hadden bereikt, dat de winst voor het kapitaal gewaarborgd was.

Men behoeft niet scherpzinnig te zijn, om te zien, dat daarmee de door de stakingen bereikte loonsverhogingen met een slag ongedaan gemaakt zijn. Men kan begrijpen, dat het hart van elke kapitaalbezitter open gaat, wanneer hij ziet hoe schitterend de overheid zijn belangen behartigt. Dit soort geleide economie beperkt weliswaar de mogelijkheid van grote extra winsten, maar zij geeft daarvoor de zekerheid op een doorsnee winst, want wat eens met

UIT DE INHOUD

Fune Rapport

De Bedrijfsunie buitenspel

Rondom de troonrede

De nieuwe weg